

ENERGETICKÝ REGULAČNÍ ÚŘAD

Masarykovo náměstí 5, 586 01 Jihlava

Sp. zn. OSR-09751/2016-ERU

V Praze dne 27. září 2016

Č. j. 09751-3/2016-ERU

P Ř Í K A Z

Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle ust. § 18 zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, v příkazním řízení podle ust. § 150 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), vedeném pod sp. zn. OSR-09751/2016-ERU s účastníkem řízení, kterým je společnost **M - SILNICE a.s.**, se sídlem Pardubice, Husova 1697, IČO: 421 96 868, ve věci podezření ze spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění účinném do 31. prosince 2015 (dále jen „energetický zákon“), rozhodl

takto:

I. Účastník řízení, společnost M - SILNICE a.s., se sídlem Pardubice, Husova 1697, IČO: 421 96 868 (dále jen „účastník řízení“), se tím, že v rozporu s ust. § 68 odst. 3 energetického zákona prováděl dne 13. října 2015 v obci Havlíčkův Brod v ulici Slavíčkova u nemovitosti č. p. 3482 v ochranném pásmu plynárenského zařízení strojním mechanismem (bagr) zemní práce související se stavbou „Rekonstrukce komunikace ul. Slavíčkova, Havlíčkův Brod, Perknov, Slavíčkova“ (dále jen „stavba“), při kterých došlo k poškození nízkotlaké plynovodní přípojky OC DN 32 (dále jen „plynárenské zařízení“) a tím k porušení zákazu poškození plynárenského zařízení činností v ochranném pásmu či mimo ně, **dopustil spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.**

II. Podle ust. § 91a odst. 4 energetického zákona se účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) téhož zákona ukládá **pokuta ve výši 66 000 Kč** (slovy: šedesát šest tisíc korun českých), která je splatná do 15 dnů od nabytí právní moci tohoto příkazu na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, se sídlem Na Příkopě 28, 110 03 Praha 1, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34416.

III. Podle ust. § 79 odst. 5 správního řádu ve spojení s ust. § 6 vyhlášky č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, se účastníkovi řízení ukládá **povinnost uhradit náklady řízení ve výši paušální částky 1 000 Kč** (slovy: jeden tisíc korun českých). Náklady řízení jsou splatné do 15 dnů ode dne nabytí právní moci tohoto příkazu, a to na účet Energetického regulačního úřadu vedený u České národní banky, č. ú. 19-2421001/0710, variabilní symbol 34416.

Odůvodnění

I. Úvod

Dne 26. května 2016 zahájil Energetický regulační úřad (dále jen „Úřad“) v důsledku zjištění poškození plynárenského zařízení, k němuž došlo dne 13. října 2015 v obci Havlíčkův Brod v ulici Slavičkova u nemovitosti č. p. 3482, kontrolu ve věci dodržování ust. § 68 odst. 3 energetického zákona účastníkem řízení. V průběhu kontroly shromáždil kontrolní orgán podklady pro zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu, na základě kterých vyhotovil dne 18. července 2016 Protokol o kontrole č. [REDAKCE], č. j. 05881-9/2016-ERU (dále jen „protokol o kontrole“). Vůči kontrolnímu zjištění uvedenému v protokole o kontrole neuplatnil účastník řízení žádné námítky.

Po prostudování podkladů obsažených v kontrolním spise sp. zn. 05881/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu dne 31. srpna 2016, dospěl správní orgán k závěru, že není pochyb o tom, že se předmětného jednání dopustil účastník řízení a že jsou dostatečně zjištěny všechny okolnosti daného případu se zjištěním stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu ustanovení § 3 správního řádu, a proto přistoupil v souladu s ust. § 150 správního řádu k vydání tohoto příkazu.

II. Popis skutkového stavu

Dne 13. října 2015 přijal územní správce plynárenských sítí společnosti RWE Distribuční služby, s.r.o., hlášení o zásahu v ochranném pásmu plynárenského zařízení provozovaného společností RWE GasNet, s.r.o., ke kterému došlo 2015 v obci Havlíčkův Brod v ulici Slavičkova u nemovitosti č. p. 3482 v důsledku provádění zemních prací souvisejících se stavbou. Kontrolou bylo zjištěno poškození plynárenského zařízení.

Při kontrole bylo zjištěno, že zemní práce související se stavbou v obci Havlíčkův Brod v ulici Slavičkova u nemovitosti č. p. 3482 manipuloval účastník řízení v postavení zhotovitele stavby na základě Smlouvy o dílo č. [REDAKCE] ze dne 13. srpna 2015. Objednatelem stavby bylo město Havlíčkův Brod (dále jen „objednatel stavby“).

Stavba byla realizována na základě stavebního povolení vydaného Městským úřadem Havlíčkův Brod, stavební úřad, č. j. [REDAKCE] ze dne 1. září 2015, které se vztahovalo na dotčené pozemky katastrálního území Perknov.

Vyjádření o existenci plynárenského zařízení v zájmovém území stavby, spolu s vymezením podmínek pro provádění zemních výkopových prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení, bylo prostřednictvím objednatele stavby požadováno a následně správcem plynárenského zařízení dne 19. února 2015 vydáno společně s informativním zákresem plynárenského zařízení do mapových podkladů.

Dne 19. února 2015 vydal správce plynárenského zařízení ke stavbě vyjádření zn. [REDAKCE] s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení. Vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu bylo provedeno dne 23. září 2015, o čemž byl téhož dne vyhotoven protokol. Účastník řízení převzal staveniště dne 8. září 2015, o čemž byl téhož dne sepsán zápis o předání části

stavebního díla. Vlastní existence plynárenského zařízení tak byla účastníkovi řízení před vlastním zahájením zemních prací prokazatelně známa.

Dne 13. října 2015 došlo v ochranném pásmu plynárenského zařízení v obci Havlíčkův Brod v ulici Slavíčkova u nemovitosti č. p. 3482 v souvislosti s prováděním zemních prací souvisejících se stavbou k poškození plynárenského zařízení účastníkem řízení.

Účastník řízení ve svém vyjádření k poškození plynárenského zařízení ze dne 12. července 2016 uvedl, že před zahájením zemních prací souvisejících se stavbou bylo společností RWE Distribuční služby, s.r.o., provedeno vytyčení polohy plynárenského zařízení v terénu. Dále k věci uvedl, že po odhalení plynárenského zařízení ručně kopanou sondou bylo postupně dle pokynů pracovníků RWE chráněno před mechanickým poškozením přesypáním prosívkou a částečně betonovými panely. K vlastnímu poškození plynárenského zařízení uvedl, že k němu došlo tak, že bagr uhýbal autu přivázejícímu materiál určený na ochranu přípojek a potrubí a pravděpodobně se přiblížil k dosud neochráněné přípojce.

V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo dle Protokolu o narušení ochranného nebo bezpečnostního pásma plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 13. října 2015 a Protokolu o úniku plynu z poškozeného plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 13. října 2015 k doprovodnému úniku plynu do ovzduší v množství 4 m³ za dobu jeho trvání v délce 20 minut. V důsledku poškození plynárenského zařízení došlo k přerušení dodávky zemního plynu 1 konečnému zákazníkovi.

Veškeré náklady spojené s opravou plynárenského zařízení byly uhrazeny, což účastník řízení doložil potvrzením o provedení platby ze dne 27. října 2015.

III. Průběh příkazního řízení

Z kontrolního spisu sp. zn. 05881/2016-ERU, který byl převzat do správního spisu, měl úřad bezpochyby dostatek důkazů o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo se dopustil správního deliktu. Správní orgán v souladu s ust. § 150 správního řádu, kdy považuje-li skutkové zjištění za dostatečné, vydá příkaz o uložení pokuty.

IV. Právní hodnocení

Úřad v tomto případě posuzoval spáchaný správní delikt dle právní úpravy energetického zákona účinného v době spáchání správního deliktu, tedy dle energetického zákona účinného do 31. prosince 2015. Listina základních práv a svobod čl. 40 odst. 6 stanoví, že: „Trestnost činu se posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchán. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější“. Správní orgán uvádí, že jak energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 (ust. § 91a odst. 1 písm. m), tak i úprava účinná v době vydání tohoto rozhodnutí (ust. § 91a odst. 1 písm. o) trestá v právě uvedených ustanoveních vždy za porušení ust. § 68. odst. 3 energetického zákona. Ohledně samotné skutkové podstaty správního deliktu, tedy porušení ust. § 68 odst. 3, Úřad uvádí následující. Energetický zákon účinný do 31. prosince 2015 zakazoval provádět v ochranném pásmu činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí

dojít k poškození plynárenského zařízení. Energetický zákon účinný v době vydání tohoto rozhodnutí ve svém ust. § 68 odst. 3 uvádí navíc, že v ochranném pásmu i mimo ně je každý povinen zdržet se jednání, kterým by mohl poškodit plynárenskou soustavu nebo omezit nebo ohrozit její bezpečný a spolehlivý provoz a veškeré činnosti musí být prováděny tak, aby nedošlo k poškození energetických zařízení. Z uvedeného srovnání je zřejmé, že pozdější právní úprava je pro pachatele předmětného správního deliktu přísnější, když zakazuje i již pouhé omezení bezpečnosti a spolehlivosti provozu plynárenských zařízení, naproti právní úpravě účinné do 31. prosince 2015, kde pro naplnění skutkové podstaty správního deliktu nepostačovalo pouhé omezení provozu, ale bylo nutné bezpečnost a spolehlivost provozu plynárenského zařízení ohrozit.

Správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona se dopustí právnická nebo podnikající fyzická osoba tím, že poruší některý ze zákazů stanovených v ust. § 46 odst. 8 až 10 nebo ust. § 68 odst. 3 nebo některou z povinností stanovených v ust. § 46 odst. 12 nebo 13 energetického zákona. V rámci příkazního řízení se správní orgán zabýval porušením zákazu poškození plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně podle ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona.

V projednávaném případě je znakem skutkové podstaty správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který přímo svou činností plynárenské zařízení poškodil. V daném případě není na základě zjištěných okolností pochyb o tom, že to byl právě účastník řízení, kdo prováděl zemní práce, při kterých došlo k poškození plynárenského zařízení.

V příkazním řízení bylo přitom dostatečným způsobem prokázáno z podkladů obsažených ve správním spise, že vlastní existence plynárenského zařízení byla účastníkovi řízení známa z Protokolu o vytyčení plynárenského zařízení v terénu ze dne 23. září 2015. Skutečnost, kterou účastník řízení uvedl ve vyjádření ze dne 12. července 2016, že k poškození plynárenského zařízení došlo při „vyhýbacím manévru, kdy bagr uhýbal autu přivázející materiál určený na ochranu přípojek a potrubí a pravděpodobně se přiblížil k dosud neochráněné přípojce“, účastníka řízení nevyvíňuje z deliktního jednání, jelikož je zřejmé, že účastník řízení po odstranění konstrukce komunikace v úrovni zemní pláně nezabezpečil ochranu plynovodní přípojky a plynovodů umístěných v komunikaci před mechanickým poškozením, jak je ve vyjádření správce ze dne 19. února 2015 požadováno. Vzhledem k tomu, že došlo k poškození plynárenského zařízení, je z těchto okolností zřejmé, že účastník řízení nepostupoval s maximální opatrností.

Nad rámec uvedeného správní orgán konstatuje, že charakteristickým znakem tzv. správních deliktů právnických osob a fyzických osob podnikajících je skutečnost, že odpovědnost těchto osob je založena porušením právních povinností bez ohledu na zavinění. Jedná se o objektivní odpovědnost, tedy odpovědnost za výsledek. Je tedy věcí účastníka řízení, aby si při výkonu své činnosti počínal tak, aby neporušil povinnosti dané příslušnými právními předpisy, v případně jednání účastníka řízení, aby neporušil povinnosti stanovené energetickým zákonem.

S ohledem na výše uvedené lze konstatovat, že účastník řízení svým jednáním porušil ust. § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona a byly tak naplněny formální znaky správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

V souvislosti s naplněním formální stránky správního deliktu se správní orgán musel zabývat rovněž naplněním tzv. materiální stránky správního deliktu (škodlivosti správního deliktu pro společnost) tak, jak vyplývá ze závěrů dostupné judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn. 8 As 17/2007-135, ze dne 31. května 2007). Správní orgán má za to, že jednání účastníka řízení naplnilo rovněž znaky materiální stránky správního deliktu, neboť v jeho jednání lze shledat také společenskou nebezpečnost (škodlivost), spočívající v ohrožení zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenské soustavy, neboť aktivním jednáním účastníka řízení došlo k poškození plynárenského zařízení s výše uvedenými následky.

Správní orgán se v rámci příkazního řízení dále zabýval otázkou možných liberačních důvodů, tedy důvodů zbavujících účastníka řízení odpovědnosti za spáchání správního deliktu ve smyslu ust. § 91d odst. 1 energetického zákona, a dospěl k závěru, že účastník řízení s ohledem na výše uvedené nevyňal veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránil.

Lze tak uzavřít, že účastník řízení je odpovědný za spáchání správního deliktu podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona.

V. Uložení pokuty

Za správní delikt podle ust. § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona lze uložit podle ust. § 91a odst. 4 téhož zákona pokutu až do výše 15 000 000 Kč. Při stanovení výše pokuty postupoval správní orgán v souladu s ust. § 91d odst. 2 energetického zákona.

Skutečnost, že ke stavbě bylo vydáno vyjádření s vymezením podmínek pro provádění zemních prací v ochranném pásmu dotčených plynárenských zařízení, hodnotí správní orgán jako polehčující okolnost.

V řízení bylo prokázáno, že došlo k vytyčení plynárenského zařízení v terénu před zahájením zemních prací. Tuto skutečnost správní orgán hodnotí jako polehčující okolnost.

Z pohledu zájmu společnosti na bezpečném a spolehlivém provozu plynárenských zařízení je třeba konstatovat, že následky (typ poškozeného plynárenského zařízení, množství uniklého zemního plynu a počet odpojených konečných zákazníků) správního deliktu byly v tomto konkrétním případě nízké a závažnost spáchaného deliktu lze z tohoto pohledu hodnotit také jako relativně nízkou. Tyto okolnosti snižují závažnost správního deliktu.

Při stanovení výše uložené pokuty hodnotil správní orgán bezprostřední snahu účastníka řízení o řešení poškození plynárenského zařízení a úhradu způsobené škody provozovateli distribuční soustavy jako polehčující okolnost.

Při stanovení výše pokuty je nutno též zohledňovat opakovanost porušování zákona účastníky řízení, ať už z pohledu neustálého porušování totožných ustanovení a právních předpisů, nebo celkové nedisciplinovanosti při nedodržování stanovených povinností. Účastníku řízení byla rozhodnutím č. j. 03841-3/2014 vydaným 17. dubna 2014, které nabylo právní moci dne 26. dubna 2014, za porušení téhož ustanovení energetického zákona ve věcné působnosti Energetického regulačního úřadu uložena pokuta ve výši 2 000 Kč. Lze tak říct,

že účastník řízení porušil tento právní předpis opakovaně, což je zohledněno při stanovení výše pokuty jako přitěžující okolnost.

Vzhledem k tomu, že správní orgán stanovil pokutu ve výši 66 000 Kč, tj. u samotné spodní hranice zákonného rozpětí pokuty, nelze v případě správního trestání právnické osoby uvažovat o tom, že by taková výše pokuty mohla mít na účastníka řízení likvidační dopad. Správní orgán považuje stanovenou výši pokuty za zcela přiměřenou míře a významu chráněného společenského zájmu upraveného energetickým zákonem a zároveň ji považuje za odstrašující, a může tak plnit jak represivní, tak preventivní funkci. Nadto správní orgán poznamenává, že pokuta byla uložena v souladu s ust. § 2 odst. 4 správního řádu, tedy ve výši odpovídající rozhodovací praxi Úřadu v obdobných nebo shodných případech.

Souběžně je výrokem III. ukládána povinnost úhrady nákladů řízení, neboť správní orgán je podle § 79 odst. 5 správního řádu povinen účastníkovi, který řízení vyvolal porušením své právní povinnosti, uložit náhradu nákladů řízení paušální částkou. Podle ust. § 6 odst. 1 vyhlášky Ministerstva vnitra č. 520/2005 Sb., o rozsahu hotových výdajů a ušlého výdělku, které správní orgán hradí jiným osobám, a o výši paušální částky nákladů řízení, činí paušální částka 1 000 Kč.

Poučení

Proti tomuto příkazu lze podle ust. § 150 odst. 3 správního řádu podat odpor ve lhůtě 8 dnů od jeho doručení, a to jeho podáním Energetickému regulačnímu úřadu. Včasným podáním odporu se příkaz ruší a řízení pokračuje. Lhůty pro vydání rozhodnutí začínají znovu běžet dnem podání odporu. Příkaz, proti němuž nebyl podán odpor, se stává pravomocným a vykonatelným rozhodnutím v souladu s ust. § 150 odst. 3 správního řádu.

Lhůta pro podání odporu se počítá ode dne následujícího po doručení rozhodnutí, nejpozději však po uplynutí desátého dne ode dne, kdy bylo nedoručené a uložené rozhodnutí připraveno k vyzvednutí.

-otisk úředního razítka-

Mgr. Vlasta Chroustová, v. r.
oprávněná úřední osoba
odbor správních řízení